

Siseministeerium
info@siseministeerium.ee

Teie 31.05.2023
Meie 28.08.2023 nr 5-1/3957-2

Koidula piiripunkti töökorralduse muutmine

Austatud minister

Siseministeerium soovib välja selgitada Koidula maanteepiiripunkti töökorralduse optimeerimise võimalused ning on saatnud seotud ministeeriumidele päringu esialgse seisukoha saamiseks. Arvestades muutunud julgeolekuolukorda ja Vene Föderatsiooni agressiooni Ukrainas, samuti ministeeriumide eesmärki vaadata kriitiliselt üle valitsemisalade kulud ning leida kokkuhoiukohti, **peame Siseministeeriumi algatust mõistlikuks ja toetame piiripunkti sulgemist juba 2024.aastast.**

Rahandusministeeriumi valitsemisalas puudutab Koidula maanteepiiripunkti haldus otseselt Maksu- ja Tolliameti tegevust ning kulusid.

Maksu- ja Tolliameti kulud Koidula maanteepiiripunktis

Vastavalt riigipiiriseaduse § 10 lõikele 3 kannab maanteepiiripunkti haldamise kulud Maksu- ja Tolliamet. Aastal 2024 on Koidula maanteepiiripunkti kinnisvarakulude prognoos ligikaudu 661 000 eurot.

Kui piiripunktis kavandada osaline töökorralduse muudatus ja sulgeda piiripunkt ainult öiseks ajaks, oleks kulude kokkuhoid minimaalne. Kinnisvara ja taristut tuleb jätkuvalt korras hoida ning kavandada investeeringuid. Sealjuures vajaks järgnevatel aastatel uuendamist ja olulises mahus investeeringuid tollikontrolli tehnika (vt pikemalt allpool „Kavandatud investeeringud ja kaasnevad kulud“).

Kui vähenenud kaubamahtude kontekstis analüüsida Koidula maanteepiiripunkti taristu haldamise ja töökorralduse muutmise võimalusi, annaks kõige suurema mõjuga kokkuhoiu piiripunkti täielik sulgemine. Suurema osa kinnisvara korrashoiuga seotud kulust saaks jätta tegemata, samuti jääksid ära planeeritud investeeringud taristusse ja tollitehnikasse. Kui Siseministeeriumi poolt täiendavalt planeeritud Koidula piiripunkti töökorralduse muutmise majandus- ja regionaal mõjusid kajastav analüüs ei näita suuri negatiivseid mõjusid, on **piiripunkti täielik sulgemine juba 2024.aastast Rahandusministeeriumi jaoks eelistatuim valik.**

Maanteeveokite piiriületuse statistika

Piiripunkti sulgemise kasuks räägib piiriületuse statistika (vt allpool toodud tabelist).

Siseministerium toob oma kirjale lisatud idapiiri piiriületuste statistikas välja võrdluse aastate 2019-2022 kohta. Sellest ilmneb, et COVID-19 viiruse ning sõjaga seotud mõjude tõttu on sõiduautode, busside ja jalakäijate piiriületus oluliselt vähenenud ning ei ole taastunud. Samas veoautode piiriületuste arv kolmes idapiiri maanteepiiripunktis on jäänud suhteliselt stabiilseks. Täiendame siinkohal veoautode piiriületuste statistikat 2023. aasta esimese viie kuu andmetega.

Tabelist nähtub, et võrreldes 2022. aasta sama ajaga on käesoleva aasta esimese viie kuuga veoautode piiriületus vähenenud kolmes idapiiri maanteepiiripunktis kokku 32%. Sealjuures on Narvas toimunud kõige suurem langus - 43,4%.

Tabel. *Maanteepiiripunktid, veoautode piiriületuse statistika (Maksu- ja Tolliameti andmed)*

Piiripunkt	2022 5 kuud				2023 5 kuud				muutus 2022 vs 2023		
	sisse	välja	kokku	osakaal veokitest	sisse	välja	kokku	osakaal veokitest	sisse	välja	kokku
Koidula	12706	9568	22274	28%	7522	7816	15338	28%	-40,8%	-18,3%	-31,1%
Luhamaa	16626	8250	24876	31%	12117	8358	20475	38%	-27,1%	1,3%	-17,7%
Narva	18508	14122	32630	41%	10178	8298	18476	34%	-45,0%	-41,2%	-43,4%
Kõik PPd	47840	31940	79780		29817	24472	54289		-37,7%	-23,4%	-32,0%

Kui kaaluda Koidula maanteepiiripunkti sulgemist, ei tohiks ettevõtjate jaoks veoteekonna muutmine ning veokite piiriületus Luhamaa kaudu olla ületamatuks probleemiks, kuna Koidula ja Luhamaa piiripunkti vahe on vaid 37 kilomeetrit. Siiski tuleb otsuse tegemisel arvestada kahe asjaoluga, millele ka Siseministerium on oma kirjas viidanud. Täna on Koidulas ja Luhamaal veokite ööpäevane läbilaskevõime ühesugune – 200 veokit siseneval suunal ja 200 veokit väljuval suunal. Kui Koidula veokid Luhamaale suunata, on Luhamaa maanteepiiripunkti läbilaskevõime ammendumas. Tänapäevane vähenenud kaubamahtude juures me seda siiski probleemiks ei pea. Teiseks, piiripunkti läbilaskevõime ei sõltu ainult ühe piiriirigi töökorraldusest ja taristu võimekusest. Kui ka Luhamaa laiendamist tulevikus kaaluda, aga Vene Föderatsiooni tolli töö ja veokite läbilaskevõime jääb tänasega võrreldes samaks, ei taga Luhamaa laiendamine piiripunkti tegelikku läbilaskevõime suurenemist.

Kavandatud investeeringud ja kaasnevad kulud

Koidula piiripunkti on planeeritud järgmised investeeringud:

1. Piiripunkti generaatori asendamine ja elektrivarustuse toimepidevusega seotud tööd. Tööde tähtaeg on november 2023.
2. Piiripunkti turvalisusega seotud tööd (piirdevärvad ja pollarid). Hinnanguline investeering on ligikaudu 800 000 eurot. Arvestades Koidula piiripunkti haldamise üle toimuvaid arutelusid ning käimasolevat analüüsi, ei alustata töödega ega minda projektiga edasi enne Koidula piiripunkti suhtes otsuse tegemist.

Järgnevateks aastateks on planeeritud mitmed investeeringud, kuid nende edasine kavandamine on hetkel ootele pandud:

1. Koidula maanteepiiripunkti peahoone rekonstrueerimine on kavandatud hoone säilimise, tehnosüsteemide uuendamise, töökeskkonna parandamise ja energiatõhususe tõstmise eesmärgil. Vastavalt kinnisvara juhtimiskavale on hinnanguliseks maksumuseks 6 890 000 eurot.
2. Tollitehnika asendusvajadus:

Maantee läbivalgustusseadme asendamine hiljemalt aastaks 2030 (3 mln eurot).
Automaatse numbrituvastussüsteemi ANTS seadmete uuendamine 5-7 aastase tsükliga (60 000 eurot).

Vaieldamatult puudutab Koidula piiripunkti töökorralduse muutmine või piiripunkti sulgemine kohalikku kogukonda ja Setomaa valda, sealset tööhõivet ning elanike liikumise ja töötamise võimalusi piirialadel. Seepärast toetame Siseministeeriumi plaani viia läbi uuring alternatiivide väljaselgitamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Võrklaev
rahandusminister

Teadmiseks: Maksu- ja Tolliamet

Eve-Ly Kübard 58851341
Eve-Ly.Kybard@fin.ee